

Programmabegroting 2024

Versie: Vastgesteld door Raad

9 november 2023

Bedrijfsvoering

Gemeentesecretaris: G.T. Wildeman

Openbaarheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. In deze paragraaf geven wij aan wat wij in 2024 gaan oppakken om uitvoering te geven aan de Woo. Daarbij richten wij ons op de drie pijlers van de Woo:

- actieve openbaarmaking;
- passieve openbaarmaking;
- verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf categorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin zal naar verwachting naast de datum ook worden bekend gemaakt dat de elf categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt moeten worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht.

Categorieën die we als eerste gaan oppakken op basis van een, in 2023 vastgesteld, plan van aanpak:

- Raadsstukken
- Convenanten
- Organisatiegegevens
- Woo-verzoeken

De keuze voor deze categorieën is op advies van de VNG, ingegeven door de planning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overigens zijn er natuurlijk al behoorlijk wat documenten die we openbaar maken. Denk aan vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke. Om de actieve openbaarmaking volgens de Wet open overheid (Woo) te ondersteunen komt er een verwijzindex: de 'Woo-index', en een zoekfunctie op overheid.nl.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

Verbetering van de informatiehuishouding

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is.

De verbetering van de informatiehuishouding wordt in Duo+ verband via een programma opgepakt. In 2023 is een programmateam ingericht en zijn de eerste activiteiten gestart, in 2024 gaat de uitvoering daarvan door.

Rechtmatigheidsverantwoording

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens

In de financiële verordening is vastgelegd dat de raad in de kadernota de goedkeuringstolerantie en rapportagegrens voor rechtmatigheid vastlegt. In de jaarstukken vindt op basis van deze tolerantie en rapportagegrens de verantwoording plaats.

% van de lasten ¹⁴	Goedkeurend	Met beperking	Onthouding / afkeuring
Fouten en onzekerheden	< 2%	2% - 4%	> 4%

Voor 2024 is de goedkeuringstolerantie voor rechtmatigheid op 2% van de totale lasten vastgesteld. Op basis van deze begroting is dat € 216.000.

De rapportagegrens voor rechtmatigheid is op € 100.000 vastgesteld.

Organisatieontwikkeling Diemen '22

Het ontwikkeltraject Diemen'22 is in gang gezet om ons als gemeentelijke organisatie klaar te maken voor de toekomst. Diemen blijft groeien en er worden andere eisen aan ons gesteld. Doel was, conform de naam, om het programma in 2022 af te ronden. Er is veel gebeurd maar in 2022 was het programma nog niet afgerond. Begin 2023 is het programma formeel afgerond. In 2023 wordt het programma geëvalueerd. In 2024 staat er geen budget gereserveerd voor Diemen '22.

Terugkijkend op Diemen '22 zijn de volgende elementen doorgevoerd:

- De organisatiestructuur is gewijzigd, met een prominente rol voor de teams als bouwstenen van de organisatie, met aansturing door een concerndirectie.
- De visie en kernwaarden van de organisatie zijn helder neergezet. We willen het beste voor Diemen, op onze eigen manier: Leergierig, Bewust doen, Met lef, Verbindend en met een Open houding.
- Veranderende manieren van werken, zoals met het "teamplan nieuwe stijl" en "programmatisch werken".

Of Diemen '22 heeft geleid tot de gewenste resultaten binnen de organisatie zal blijken uit de evaluatie die in 2023 wordt uitgevoerd. Uit de evaluatie komen elementen waar de organisatie in door kan groeien. In 2024 bepalen we welke elementen hiervan worden opgepakt.

Los van Diemen '22 zijn er ontwikkelingen die constant aandacht vragen. Zoals de (te) hoge werkdruk bij een aantal teams. Het coalitieakkoord "Diemen met elkaar en voor elkaar" geeft de mogelijkheid om de gestelde ambities realistisch en evenwichtig over de jaren te verspreiden. Strategische keuzes gaan nog verder dan die termijn. De dynamische teamplannen zijn de jaarlijkse, operationele vertaalslag waarbij ambitie en werkdruk met elkaar in evenwicht zijn.

¹⁴ Dit betreft het percentage van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves).

De groei van Diemen heeft, zoals bekend, effecten op de omvang van de gemeentelijke organisatie. Diemen blijft een aantrekkelijke werkgever, maar de krapte op de arbeidsmarkt is voelbaar binnen de organisatie. Des te meer een reden om te investeren in de kwaliteiten van de huidige medewerkers zodat we ook in 2024 en verder een aantrekkelijke werkgever kunnen blijven. Dit doen we onder andere door te investeren in jong talent middels het Talentprogramma waarin we trainingen, intervisie en coaching aanbieden.

De integrale huisvestingsvisie leidt in 2023 tot de uitrol van een vernieuwd werkplekconcept. In 2024 staat de verbouwing gepland. In de begroting 2021 zijn hiervoor twee investeringsbudgetten beschikbaar gesteld voor de verbouwing en vervanging van meubilair (totaal € 1,0 miljoen) welk bedrag is verhoogd tot € 3.0 miljoen.

Voor en met Diemen

In 2022 heeft uw raad het ambitiedocument Voor en met Diemen vastgesteld, samen met de kaders voor participatie en communicatie. In juni 2023 is het kader Dienstverlening vastgesteld. De acties die hieruit voortvloeien hebben we gebundeld in een uitvoeringsprogramma onder de noemer Voor en Met Diemen. Dat programma loopt door verlenging met een jaar, tot en met 2024. Ook het versterken van de raadscommunicatie maakt deel uit van het programma

Voor programmamanagement en -ondersteuning was in de begroting al budget beschikbaar gesteld voor de jaren 2022 en 2023. Voor 2024 vragen we een incidenteel budget aan van € 80.000 voor programmamanagement en ondersteuning en een werkbudget van € 50.000. Er is al structureel budget voor de coördinatie van initiatieven en de ondersteuning van initiatieven beschikbaar.

In lijn met het coalitieakkoord blijven we stevig inzetten op participatie en communicatie en evalueren we de effecten. Indien nodig willen we kunnen intensiveren en daarom is er ook voor de periode na de looptijd van het programma budget geraamd voor diverse onderdelen, zoals het uitvoeren van enquêtes en de inzet van het burgerpanel. De visie op dienstverlening geeft aan op welke manier we het contact met de buitenwereld willen inrichten. Voor de uitvoering van projecten in 2023 is een budget van € 60.000 beschikbaar gesteld en reserveren we voor 2024 een budget van € 50.000.

Daarnaast maken we voor de uitvoering van alle projecten die aan het programma Voor en Met Diemen gerelateerd zijn zo veel als mogelijk gebruik van bestaande budgetten.

Samenwerking Duo+

Aansturen en doorontwikkeling organisatie

Het opdrachtnemer-opdrachtgeveroverleg (OGON) overleg vormt de basis van de samenwerking en is het platform voor de onderlinge afspraken over producten en dienstverlening. Los daarvan is de dienstverlening van de maatwerkopdrachten geprofessionaliseerd en worden deze vooraf goed en duidelijk vastgelegd en conform de leveringen afgerekend. Duo+ heeft een directieplan opgesteld met doelstellingen voor 2023 en 2024. Duo+ wil onder andere de basis versterken en zet zich in om een goede samenwerkingspartner te zijn voor de DUO-gemeenten.

Rechtmatigheidscontrole

In 2024 zijn alle processen voor wat betreft de interne controle in de lijn belegd. Dit betekent dat de proceseigenaren samen met de teams/afdelingen de interne controles aan de hand van deze processen zelf uitvoeren. Het VIC-team toetst of deze interne controles goed uitgevoerd zijn en zal afhankelijk van de kwantiteit en de kwaliteit van de lijncontroles eventueel nog zelf controles uitvoeren. Hiermee is de interne beheersing sterk verbeterd en is het college van burgemeester en wethouders in positie om een goede rechtmatigheidsverklaring aan de gemeenteraad te kunnen afleggen.

Inkoopfunctie

In 2023 moet de uitwerking van een inkoop organisatie verder uitgerold worden in de richting die in 2022 ingezet is. Alle vier de DUO-organisatie werken aan de hand van dezelfde beleidsnotitie inkoop en aanbesteding en handboeken. Ook is in 2023 een contractbeheersysteem ontsloten en is de adviesfunctie voor inkoop en aanbesteding voor de gehele DUO-organisatie geborgd. Dat geldt zeker ook voor het maatschappelijk verantwoord inkopen. Hierin voeren de gemeenten wel een “eigen beleid” maar de toepassing van dit beleid wordt wel zoveel als mogelijk in de gezamenlijkheid gedaan.

Optimaliseren, digitaliseren en waar mogelijk (verder) harmoniseren van administraties en processen.

Ook in 2023 blijft het ver(der)gaand digitaliseren en waar mogelijk harmoniseren van processen en administraties een belangrijk speerpunt. Dit is een continu proces voor heel het samenwerkingsverband. Digitaal zaakgericht werken en archiveren (een wettelijke verplichting voor zowel Duo+ als de DUO-gemeenten), levert hier een belangrijke bijdrage aan. In 2022 is een start gemaakt met de aanbesteding van het huidige zaakstelsel, dit in verband met een aflopend contract. De implementatie zal in 2023 gestart worden waarna het stelsel in 2024 in gebruik genomen wordt.

Implementeren van de uitvoeringsagenda voortvloeiende uit het informatiebeleidsplan

De vaststelling van het informatiebeleidsplan heeft in 2022 plaatsgevonden waarna de verdere uitrol in 2023 tot en met 2025 zal plaatsvinden.

Borgen zaakgericht werken in de vier organisaties

Digitaal werken ontwikkelt zich in hoog tempo en hier moet adequaat op ingespeeld worden. Duo+ heeft hierbij de verantwoordelijkheid om kennis te delen, taken in te richten en te adviseren over de werkprocessen om de archieven kwalitatief op orde te krijgen en te houden. Daarnaast hebben alle organisaties een eigen verantwoordelijkheid om zaakgericht te werken en er voor te zorgen dat er geen achterstanden ontstaan. In 2020 vielen alle vier de organisaties onder verzwaard toezicht in het kader van het interbestuurlijk toezicht (IBT). De afspraak is dat zaakgericht werken ook in 2023 en verder volledig geborgd is en blijft in de vier organisaties.

Transitie Personeel & Organisatie

Door de vorming van adviesteams is een betere aansluiting gevonden bij de vraagstukken van de partnerorganisaties en daarmee is professionelere dienstverlening tot stand gekomen. In onze organisatie was al een sterk adviesteam aanwezig. Met de extra aangevraagde middelen in de begroting wordt dit model overgenomen door de andere DUO-gemeenten. Dit bevordert de kwaliteit van het P&O team in de brede samenwerking. Voor 2024 staat aantrekkelijk werkgeverschap en de inrichting van een platform voor personele beweging centraal, dit om de doorstroom en talentenontwikkeling te bevorderen.

Inclusief werkgeverschap

We streven naar een divers personeelsbestand dat een afspiegeling is van de inwoners van Diemen. De organisatie voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet banenafspraken (Quotumwet). We trekken hierin op met Duo+ en Team Personeel & Organisatie.

Informatieveiligheid

Wij willen al onze informatie veilig houden. Met de inzet van Duo+ beschermen we onze informatie met technische- en organisatorische maatregelen. We houden ons hierbij aan de normen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geclassificeerde persoons gegevens en de Wet Politiegegevens (WPG).

In 2024 zal er een nieuw (Europees)wettelijk kader aan het rijtje van toezicht op Informatiebeveiliging voor gemeenten worden toegevoegd. Wat de daadwerkelijke impact zal zijn van deze nieuwe 'Network and Information Systems Directive' (NIS2-richtlijn) voor gemeenten is pas eind 2023 duidelijk. Waarschijnlijk zal dan ook duidelijk worden wat de financiële verdere consequenties zullen zijn. Nieuwe regelgeving brengt wellicht nieuwe verplichtingen rondom controle en extra controles en verslaglegging met zich mee. Nog even los van mogelijk nieuwe beveiligingsmaatregelen.

Met meer praktische richtlijnen vanuit de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) is het normenkader voor alle overheidsinstanties en daarmee ook voor Duo+ en de gemeente Diemen beschreven. De BIO schrijft voor dat informatieveiligheid de verantwoordelijkheid is van de teams en niet van bijvoorbeeld een apart aangestelde privacy officer. We zijn in 2023 gestart dit te bewerkstelligen. Het gaat om de uitvoering van informatieveiligheid en om alle collega's bewust te maken van de noodzaak van informatieveiligheid. Hiermee voldoen we ook aan de afspraken uit het coalitieakkoord.

Formatie-uitbreidingen

Onderstaand een overzicht van alle formatieuitbreidingen.

Formatie-uitbreidingen	Fte	Salariskosten	Inhuur
Directie en advies			
Programma Voor en met Diemen	1,00	80.000	
Programma Datagedreven Sturen	1,00	75.000	
Communicatie en Participatie Energie- en Klimaatbeleid (Dekking tegemoetkoming Rijk energie- en klimaatbeleid CDOKE)	1,00	85.000	
Concerndirectie Sociaal			
Uitvoering Wet inburgering (dekking vanuit Rijksbedrage)	1,00	90.000	
Beleid Participatiewet, Armoede en Schulden	0,80	75.000	
Brede inzet op problematiek jongeren	0,60	50.000	
Beleidsmedewerker Ontheemden	1,00	90.000	
Beleidsondersteuner Wonen	0,60	50.000	
Adviseur Jeugd/Wmo	0,33	30.000	
Beheerder Sporthal	1,00	60.000	
Concerndirectie Fysiek			
Beleidsmedewerker/ regelanalist Omgevingswet	1,00	100.000	
Casemanager Vergunningen (Dekking)	1,00	80.000	
Uitvoering Transitievisie Warmte (Dekking tegemoetkoming Rijk energie- en klimaatbeleid)	3,60	360.000	
Beleidsondersteuning uitvoering Isolatieopgave (Dekking tegemoetkoming Rijk energie- en klimaatbeleid)	1,00		100.000
Vakspecialist/ trekker circulaire economie (Dekking tegemoetkoming Rijk energie- en klimaatbeleid)	1,00	95.000	
Secretariele ondersteuning TRB	0,78	65.000	
Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening	1,00	100.000	
Uitvoering actieplan energiearmoede	1,00	-	
Uitbreiding formatie Wijkbeheer	1,00	60.000	
Marktmanager	1,00		30.000
Extra inzet Bijzondere opsporingsambtenaren	1,00	70.000	
Meldpunt Wet Goed Verhuurderschap	0,20		20.000
Algemeen			
Flexibilisering beloningssystematiek		50.000	
Inzet stelposten			
Stelpost 'Groei van Diemen		-150.000	
Dekking vanuit tegemoetkoming Rijk		-750.000	
Dekking vanuit belastingopbrengsten en/of tariefinkomsten		-140.000	
Totaal formatie-uitbreidingen	21,91	625.000	150.000

Overhead

In 2016 was inzicht in de bedrijfsvoeringskosten een belangrijk punt voor de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Zo schrijft de BBV voor voor welke kosten tot de overhead gerekend moeten worden. Onderstaand een overzicht van de bedrijfsvoeringskosten (overhead) in de begroting 2024.

Soort kosten	2024	2025	2026	2027
Bijdrage Duo+ (gemeenschappelijke regeling)	-8.029	-8.118	-8.158	-8.258
Bijdrage Inkoopbureau Stichting Rijk	-157	-157	-157	-157
Directie en bestuursadvisering/-ondersteuning	-2.685	-2.835	-2.855	-3.005
Leidinggeven	-1.034	-1.034	-1.034	-1.034
Ondernemingsraad	-55	-55	-55	-55
Communicatie	-92	-92	-92	-92
Financiën	-50	-50	-50	-50
Juridische zaken	-473	-483	-483	-483
Personeel & Organisatie	-154	-154	-154	-154
Informatisering & Automatisering	-25	-25	-25	-25
Interne dienstverlening	-47	-47	-47	-47
Facilitair	-577	-556	-556	-552
Vervoermiddelen	-190	-188	-188	-188
Huisvesting	-1.875	-1.646	-1.651	-1.628
Overige kosten bedrijfsvoering	-501	-214	-245	-235
Verrekening overhead met grondexploitaties en tarieven	-489	-489	-489	-489
Totaal overhead	-16.432	-16.142	-16.238	-16.451

Voor Diemen bestaan de bedrijfsvoeringskosten (overhead) voornamelijk uit de bijdrage aan Duo+. Duo+ voert immers al onze bedrijfsvoeringstaken uit.

Als indicator zetten we de totale overheadkosten als verhoudingspercentage af tegen de totale salariskosten van de vakafdelingen. Zie hieronder de salariskosten per vakafdeling.

Team	2024	2025	2026	2027
Team Administratie Sociaal Domein	-955	-955	-955	-955
Team Sociaal Team Diemen	-741	-741	-741	-741
Team Burgerzaken en Klant Contact Centrum	-1.802	-1.802	-1.802	-1.802
Team Gebouwen en Facilitaire zaken	-977	-977	-977	-977
Team Handhaving	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
Team Infra	-1.561	-1.561	-1.561	-1.561
Team Projecten	-749	-749	-749	-749
Team Ruimtelijk Beleid	-1.795	-1.795	-1.795	-1.795
Team Samenleving beleid	-1.823	-1.823	-1.823	-1.823
Team Sportbedrijf	-1.292	-1.292	-1.292	-1.292
Team Sociale Zaken	-1.610	-1.610	-1.610	-1.610
Team Openbare Orde en Veiligheid en Vergunningen	-1.599	-1.599	-1.599	-1.599
Team Wijkbeheer	-1.813	-1.813	-1.813	-1.813
Team Wet Maatschappelijke Ondersteuning	-1.147	-1.147	-1.147	-1.147
Totaal salariskosten vakafdelingen	-19.250	-19.250	-19.250	-19.250

In de begroting rekenen we salariskosten naar producten (beleidstaken) toe. Wanneer deze producten onderdeel zijn van een kostendekkend tarief of grondexploitatie dan rekenen we ook bedrijfsvoeringskosten (overhead) toe. Verhoging van het overheadpercentage levert voordeel op voor het begrotingssaldo en nadeel voor de hoogte van tarieven en de resultaten van grondexploitaties.

	2024	2025	2026	2027
Overhead uitgedrukt in percentage van salariskosten vakafdelingen	85%	84%	84%	85%

Tot op heden rekenden we een percentage van 60% door. Dit was gebaseerd op het historische percentage. Als gevolg van ons gewijzigde financiële perspectief stellen we voor de toerekening van overhead te verhogen naar ¹⁵80%. Hierdoor ontstaat extra dekking vanuit de tarieven en grondexploitaties.

Indicatoren

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar	Nul meting	Rekening 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Arbeidsverzuim	4%	8,5%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Personeelsverloop	7%	28%	15%	15%	15%	15%	15%
Aantal vacatures	15	57	35	35	35	35	35
% facturen betaald binnen 30 dagen	65%	86%	95%	95%	95%	95%	95%
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners (verplicht)	7,012	7,430	7,542	7,443	7,644	7,834	8,013
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners (verplicht)	6,726	7,055	7,165	7,071	7,262	7,442	7,612

¹⁵ De reeks is gemiddeld boven de 80%. Omdat meer dan 100% kostendekking niet is toegestaan ronden we het gemiddelde percentage naar beneden.